

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.69/2024/41. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2025. évi január hó 21. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és a 2025. évi február hó 5. napján kihirdette az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt **Terhelt1 és 5 társa** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 15.B.89/2020/185. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

Mellőzi Terhelt5 V. r. vádlott bűnösségének megállapítását a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott közokirat-hamisítás büntetében.

Terhelt5 V. r. vádlott bűnösségét megállapítja 1 rendbeli a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében, valamint 1 rendbeli a Btk. 345. §-ában meghatározott, bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében.

Ezért Terhelt5 V. r. vádlottat, halmazati büntetésül 2 (kettő) év szabadságvesztésre és 2 (kettő) év gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtását 3 (három) évi próbaidőre felfüggeszti.

A büntetés végrehajtása esetén a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani, melyből az V. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Terhelt5 V. r. vádlottal szemben 180.000 (egyszáznyolcvanezer) forint erejéig vagyonekhozást rendel el.

Terhelt5 V. r. vádlottat további 1 rendbeli a Btk. 396. § (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés b) pontjának I. és II. fordulátában meghatározott bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette és 1 rendbeli a Btk. 345. §-ában meghatározott, bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól tekinti felmentettnek.

Terhelt4 IV. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést börtönben rendeli végrehajtani, melyből a IV. r. vádlott legkorábban a büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottal szemben a pénzbüntetés kiszabását mellőzi.

Terhelt6 VI. r. vádlott bűnösségét a Btk. 342. § (1) bekezdésében c) pontjában meghatározott közokirat-hamisítás büntetében megállapító rendelkezést hatályon kívül helyezi, és az e bűncselekmény miatt indult büntetőeljárást megszünteti.

Az eljárás során felmerült, összesen 5.091.645 (ötmillió-kilencvenegyezer-hatszáznegyvenöt) forint bűnügyi költségből Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., valamint Terhelt4 IV. r. vádlottak egyetemlegesen – helyesen – 771.575 (hétszázhetvenegyezer-ötszázhetvenöt) forint bűnügyi költséget kötelesek megfizetni. Terhelt5 V. r. vádlott külön 92.100 (kilencvenkettőezer-egyszáz) forint bűnügyi költséget köteles megfizetni az államnak. A fennmaradó – helyesen – 1.986.970 (egymillió-kilencszáznyolcvanhatezer-kilencszázhetven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Terhelt1 I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja a 2024. május 29. napjától a 2024. december 10. napjáig előzetes fogvatartásban, majd 2024. december 11. napjától 2025. február 5. napjáig bűnügyi felügyeletben töltött időt. A beszámításnál egy napi szabadságvesztésnek egy napi előzetes fogvatartás, illetve 4 (négy) napi bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg. Az ezt követően fennmaradó tartamot egy napi szabadságvesztésként kell beszámítani.

Kötelezi a másodfokú bíróság Terhelt3 III. r. vádlottat 31.791 (harmincegyezer-hétszázkilencvenegy) forint, Terhelt5 V. r. vádlottat 272.774 (kettőszázhetvenkettőezer-hétszázhetvennégy) forint, a kft1.-t 32.004 (harminckettőezer-négy) forint, míg a kft2.-t 25.200 (huszonöt ezer-kettőszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség

megfizetésére. A fennmaradó 25.200 (huszonötezer-kettőszáz) forint bünygyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Kaposvári Törvényszék a 2024. május 29-én kihirdetett 15.B.89/2020/185. számú ítéletében *Terhelt1 I. r. vádlottat* a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő, közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntette; 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott közvetett tettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége; a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontjának I. és II. fordulata szerint minősülő, felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntette, valamint a Btk. 345. §-ában meghatározott, felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt – halmazati büntetésül – 6 év 6 hónap szabadságvesztésre, 400 napi tétel pénzbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban állapította meg, és az ekként kiszabott, összesen 800.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is rendelkezett.
- [2] A törvényszék *Terhelt2 II. r. vádlott* büntetőjogi felelősségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontjának I. és II. fordulata szerint minősülő, közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntetésében, valamint a Btk. 345. §-ában meghatározott, közvetett tettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében állapította meg. Ezért *Terhelt2 II. r. vádlottat* – halmazati büntetésül – 5 év szabadságvesztésre, 300 napi tétel pénzbüntetésre, 5 év gazdálkodó szervezet vezetői foglalkozástól eltiltásra és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban állapította meg, és rendelkezett összesen 600.000 forint pénzbüntetés átváltoztatásáról meg nem fizetése esetére.
- [3] *Terhelt3 III. r. vádlottat* a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontjának I. és II. fordulata szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette és 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott, bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt – halmazati büntetésül – 2 év szabadságvesztésre és 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette, melynek elrendelése esetére a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 forintban állapította meg, és az rendelkezt összesen 450.000 forint pénzbüntetés átváltoztatásáról meg nem fizetése esetére.
- [4] A törvényszék *Terhelt4 IV. r. vádlott* büntetőjogi felelősségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő, bűnsegédként

elkövetett költségvetési csalás büntette és 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt 3 év szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 forintban állapította meg. Rendelkezett összesen 300.000 forint pénzbüntetés átváltoztatásáról meg nem fizetése esetére.

- [5] *Terhelt5 V. r. vádlottat* a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott közokirat-hamisítás büntette miatt 2 évre próbára bocsátotta, míg az ellene a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pont I. és II. fordulata szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontjának I. és II. fordulata szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, valamint 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól felmentette.
- [6] *Terhelt6 VI. r. vádlottat* a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott közokirat-hamisítás büntette miatt – mint többszörös visszaesőt – 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 forintban állapította meg. Rendelkezett a 300.000 forint pénzbüntetés átváltoztatásáról meg nem fizetése esetére. Egyben *Terhelt6 VI. r. vádlottat* a Btk. 396. § (1) bekezdésében meghatározott, az (5) bekezdés b) pont I. és II. fordulata szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette és a Btk. 345. §-ában meghatározott, bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat-felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól felmentette.
- [7] A kft2., valamint a *kft1. jogi személyekkel* szemben – egyenként – 100.000.000 forint pénzbírságot szabott ki. A kft2.-vel szemben további 235.161.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el. Rendelkezett ezen felül a kft2., valamint a kft1. zár alá vett vagyona tekintetében a kényszerintézkedés feloldásáról, az ügyben lefoglalt bűnjelekről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

[8] II.

- [9] A törvényszék fenti ítélete ellen az ügyészség *Terhelt1 I. r. vádlottal* szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés, valamint foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása; *Terhelt2 II. r. vádlottal* szemben kiszabott szabadságvesztés hosszabb tartamban történő megállapítása; *Terhelt3 III. r. vádlottal* szemben hosszabb tartamú és végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása, a szabadságvesztés felfüggesztésének mellőzése, közügyektől eltiltás, valamint magasabb összegű pénzbüntetés és foglalkozástól eltiltás alkalmazása; *Terhelt4 IV. r. vádlottal* szemben a szabadságvesztés és közügyektől eltiltás hosszabb tartamban történő kiszabása, valamint magasabb összegű pénzbüntetés alkalmazása; *Terhelt5 V. r. vádlott bűnösségének* a váddal egyező megállapítása, vele szemben szabadságvesztés, közügyektől eltiltás, pénzbüntetés és foglalkozástól eltiltás kiszabása, míg *Terhelt6 VI. r. vádlott esetében* bűnösségének a váddal egyező megállapítása és fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés, közügyektől eltiltás, pénzbüntetés és foglalkozástól eltiltás kiszabása, valamint a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből történő kizárás érdekében fellebbezett.
- [10] *Terhelt1 I. r. vádlott céljának* megjelölése nélkül, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a bűncselekmény eltérő minősítése és enyhítés, harmadlagosan enyhítés végett; *Terhelt2 II. r. vádlott és védője* az ítélet valamennyi rendelkezése és az indokolása ellen is; *Terhelt3 III. r. vádlott védője* elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, másodlagosan felmentés, míg harmadlagosan enyhítés

érdekében; Terhelt4 IV. r. vádlott és védője az ítélet valamennyi rendelkezése és az indokolás ellen is, míg Terhelt6 VI. r. vádlott védője felmentésért jelentett be jogorvoslatot.

- [11] Az ítélet ellen a kft1. jogi képviselője az alkalmazott pénzbírság mellőzése érdekében, míg a kft2. jogi képviselője elsődlegesen a kiszabott pénzbírság mellőzése, másodlagosan annak mérséklése és a vagyonelkobzás mellőzése érdekében élt perorvoslattal.
- [12] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, valamint a nyilvános tárgyaláson jelen lévő képviselője útján az ügyészség fellebbezését módosított tartalommal tartotta fenn. Terhelt1 I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés súlyosítására és vele szemben további foglalkozástól eltiltás alkalmazására; dr. Terhelt2 II. r. vádlott szabadságvesztés-büntetésének súlyosítására; Terhelt3 III. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének mellőzésére, a szabadságvesztés hosszabb tartamban történő megállapítására, a III. r. vádlottal szemben foglalkozástól és közügyektől eltiltás alkalmazására, míg vele szemben a kiszabott pénzbírság mellőzésére; Terhelt4 IV. r. vádlott esetében a kiszabott szabadságvesztés hosszabb tartamban történő megállapítására és a pénzbüntetés mellőzésére; Terhelt5 V. r. vádlott büntetőjogi felelősségének a váddal egyezően történő megállapítására, vele szemben szabadságvesztés, foglalkozástól eltiltás és közügyektől eltiltás kiszabására, míg Terhelt6 VI. r. vádlott bűnösségének a váddal egyezően történő megállapítására, vele szemben fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés, közügyektől eltiltás és foglalkozástól eltiltás kiszabására, az előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámítására, valamint a VI. r. vádlottnak a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből történő kizárására, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.
- [13] Terhelt1 I. r. vádlott védője a másodfokú nyilvános tárgyaláson a jogorvoslati kérelmét részben megváltoztatva elsődlegesen az ítélet Terhelt1 I. r. vádlottra vonatkozó részének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan eltérő tényállás megállapítását és az I. r. vádlott felmentését, míg harmadlagosan a bűncselekmény eltérő minősítését és a büntetés enyhítését kérte.
- [14] Terhelt2 II. r. vádlott védője a nyilvános tárgyaláson a jogorvoslati kérelmét akként pontosította, hogy elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, míg másodlagosan a II. r. vádlott elkövetői minőségének helyesbítését és a kiszabott joghátrány enyhítését indítványozta.
- [15] A védő Terhelt4 IV. r. vádlott tekintetében a jogorvoslati kérelmét a nyilvános tárgyaláson akként pontosította, hogy elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, míg másodlagosan a IV. r. vádlottal szemben kiszabott joghátrány enyhítését indítványozta akként, hogy a IV. r. vádlottal szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kerüljön kiszabásra.
- [16] Terhelt6 VI. r. vádlott védője a perorvoslati kérelmét akként módosította a nyilvános tárgyaláson, hogy elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének – abszolút eljárási szabálysértés okán történő – hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését, míg másodlagosan a büntetés enyhítését kérte.
- [17] Terhelt3 III. r. vádlott védője a perorvoslati indítványával megegyező tartalommal szólalt fel a nyilvános tárgyaláson, míg Terhelt5 V. r. vádlott védője az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

- [18] **III.**
- [19] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdése alapján az azt megelőző

bíróági eljárással együtt bírálta felül, mely a (2) bekezdés értelmében kiterjedt az ítélet megalapozottságára, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására és az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseire, valamint az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására, illetve – a Be. 590. § (7) bekezdése szerint hivatalból – az egyszerűsített felülbírálat körébe tartozó kérdésekre is.

- [20] A másodfokú bíróság e felülbírálat során észlelte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdésének b), c) és d) pontjai alapján részben megalapozatlan: az kisebb részben felderítetlen és ellentétes az iratok tartalmával, illetve az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett.
- [21] E részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a Be. 591. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 594. § (1) bekezdésére is – a másodfokú bíróság bizonyítás felvételét rendelte el és szakértőként rendelte ki szakértő5 igazságügyi írás- és okmányszakértőt Terhelt5 V. r. vádlottnak tulajdonított aláírások megvizsgálása céljából.
- [22] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a tényállást az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és a lefolytatott bizonyítás eredménye alapján, valamint ténybeli következtetés útján – figyelemmel a Be. 593. § (1) bekezdésének a) és c) pontjaira is – az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette, míg Terhelt5 V. r. vádlott esetében az alábbi eltérő tényállást állapította meg:
- [23] Az ítélet [51] pontját akként helyesbíti, hogy a kft3.-tól befogadott számlák általános forgalmi adótartalma – helyesen – 233.223.000 forint volt.
- [24] Az ítélet [60] pontjának 2. mondatát akként helyesbíti, hogy kétséget kizáróan nem bizonyítható, hogy a kft4. cégnyilvántartásba bejegyzett ügyvezetője, Terhelt5 V. r. vádlott a kft1. részére kiállított számlákról, ekként a kft.-vel lebonyolított jogügyletekről tudomással bírt volna.
- [25] Az ítélet [74] pontját azzal egészíti ki, hogy kétséget kizáróan nem nyert megállapítást, hogy Terhelt5 V. r. vádlott a kft4.-től a kft1. részére kiállított fiktív számlák kiállításában közreműködött volna.
- [26] Az ítélet [80] pontját mellőzi.
- [27] Az ítélet [86] pontját mellőzi és helyette az alábbiakat állapítja meg:
- [28] A kft5 nevében az ügyintézkést az eljárás során ismeretlenül maradt személy vagy személyek végezték. Az kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a kft5 cégjegyzékbe bejegyzett ügyvezetője, Terhelt6 VI. r. vádlott tudott volna a kft2. részére a számlák kiállításáról.
- [29] Terhelt5 V. r. vádlott a kft4. nevében 2018. január 30. - 2018. február 22. napjai között összesen 18 darab számlát állított ki a kft2. részére, melyeknek ÁFA tartalma összesen 11.095.289 forint volt. 2018. február 22-ét követően a kft4. által kiállított számlákat ismeretlen személy vagy személyek Terhelt5 V.r. vádlott kézjegyről készített aláírásbélyegzővel látták el. Az nem bizonyítható, hogy 2018. február 22-ét követően Terhelt5 V. r. vádlott tudomással bírt volna a kft2. felé kiállított számlák keletkezéséről.
- [30] Az ítélet [94] pontját azzal egészíti ki, hogy a bűncselekményhez Terhelt5 V. r. vádlott 11.095.289 forint erejéig segítséget nyújtott a kft2. részére szóló valótlan tartalmú számlák kiállításával.
- [31] Az ítéltábla az ítélet [103] pontját mellőzi.
- [32] Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt teljes, illetve részbeni megalapozatlanságot eredményező hibáktól és hiányosságoktól: teljeskörűen felderített, hiánytalan, iratellenes megállapítást vagy téves

ténybeli következtetést nem tartalmaz, az a cselekvőségüket tagadó vádlottak védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

[33]

IV.

- [34] Az érdemi felülbírálat előtt szükséges volt megvizsgálni a védők által előterjesztett eljárási kifogásokat. Valamennyi vádlott védője egyetértett abban, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott ún. abszolút eljárási szabálysértést követett el, melynek folytán szükségessé vált az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és a törvényszék új eljárásra utasítása.
- [35] Terhelt2 II. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak védője a jogorvoslati kérelmének írásban tett indokolásában, valamint nyilvános tárgyaláson is arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság sorozatosan olyan eljárási szabálysértéseket követett el, mely a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában megjelölt okból – mely szerint a bíróság olyan személy távollétében tartotta meg a tárgyalást, akinek a jelenléte a törvény szerint kötelező – feltétlen hatályon kívül helyezést eredményez.
- [36] A védő mindenekelőtt Terhelt5 V. r. vádlott tárgyalás jogáról való lemondásának elfogadását sérelmezte. Állítása szerint az V. r. vádlott a 2021. június 28-án 9.00 órakor megtartott tárgyaláson dr. védő1 meghatalmazott védő helyett a védő helyetteseként jelen lévő dr. védő2 ügyvédet hatalmazta meg a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával. A kézbesítési megbízás sajátossága azonban, hogy személyes jellegű kötelelem, ahol a védőt a kapcsolatfelvételi, iratátadási, bejelentési kötelezettségei személyében terhelik, azokért személyében felelős. Terhelt5 V. r. vádlott ezért nem a törvénynek megfelelően mondott le a tárgyalási jelenlét jogáról, hiszen meghatalmazott védője nem volt jelen a tárgyaláson, a helyettes védő kézbesítési megbízásra vonatkozó nyilatkozatot így nem is tehetett volna. Erre figyelemmel a tárgyaláson való jelenlét jogáról történő lemondás törvényi feltételei nem álltak fenn.
- [37] Hivatkozott arra is, hogy Terhelt6 VI. r. vádlott a 2021. június 28-án megtartott tárgyaláson nem jelent meg, ugyanakkor a Kaposvári Törvényszék tanácsának elnöke arról tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a VI. r. vádlott ismeretlen helyen tartózkodik, ezért a tárgyalást a távollétében folytatja a bíróság. Ez azonban törvénysértő volt, hiszen a Be. 749. § (1) bekezdése folytán a bíróság a távollévő terhelttel szemben az ügyészség erre irányuló indítványára jár el. Ugyanakkor ilyen indítványt az ügyben nem terjesztett elő a vádhatóság, ekként a Kaposvári Törvényszék a VI. r. vádlottat nem tekinthette volna ismeretlen helyen tartózkodó terheltnek és így vele szemben a Be. CI. Fejezetében meghatározott eljárás feltételei nem álltak fenn.
- [38] Emellett hivatkozott arra is, hogy Terhelt3 III. r. vádlott a jelenlét jogáról 2022. január 11. napján megtartott tárgyaláson mondott le. Meghatalmazott védője dr. védő3 volt és helyette dr. ügyvédjelölt1 ügyvédjelölt nyújtotta be az ezzel kapcsolatos okiratokat. Ezt követően azonban a III. r. vádlott esetében védőváltás történt és a tárgyalás jogáról lemondott III. r. vádlott védelmét 2023. január 24-én a 9.00 órakor megtartott tárgyaláson már dr. védő4 kirendelt védő látta el. Terhelt5 V. r. vádlott esetében szintén védőváltásra került sor, védelmét a 2023. január 24-én megtartott tárgyaláson már nem meghatalmazott védő, hanem dr. védő5 kirendelt védő látta el. E két vádlott esetében azonban a korábban eljáró védőkkel kötött kézbesítési megbízási jogviszony hatályát veszítette, az új védők azonban nem csatoltak kézbesítési megbízási szerződést. Erre figyelemmel a III. r. és V. r. vádlottak jelenléte továbbra is kötelező lett volna a tárgyaláson.

- [39] A fentieken túlmenően sérelmezte a védő, hogy a tárgyaláson jelen nem lévő III. r. vádlott védője a 2023. március 22. napján 9.00 órakor megtartott tárgyaláson csatolta Terhelt3 III. r. vádlott írásbeli vallomását. Ennek ellenére azonban a Kaposvári Törvényszék tárgyalást tartott a III. r. vádlott távollétében és bizonyítást foganatosított. Emellett a 2023. május 2-án tartott tárgyalásra Terhelt5 V. r. vádlott terjesztette elő írásbeli vallomását, aki ekkor a tárgyaláson szintén nem volt jelen, ennek ellenére azonban a Kaposvári Törvényszék megtartotta a tárgyalást és bizonyítást folytatott le. Ez az eljárás azonban a Be. 431. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakba ütközik, hiszen e vádlottak írásbeli vallomásait, illetve észrevételeit olyan nyilatkozatként kellett volna kezelni, mely szerint a tárgyaláson részt kívánnak venni. Mindezekre tekintettel a III. r. és V. r. vádlottak távollétében megtartott tárgyalás is törvénysértő volt. Ekként ki nem küszöbölhető eljárási szabálysértést követett el az elsőfokú bíróság.
- [40] Végezetül arra hivatkozott, hogy a 2023. augusztus 23. napján 9.00 órakor megtartott tárgyaláson nem volt jelen a VI. r. vádlott és védője sem. A törvényszék éppen azt rögzítette a jegyzőkönyvben, hogy „a VI. r. vádlott kirendelt védője a tárgyaláson nem jelent meg és az iratok tartalma alapján az idézése sem került kiadásra, ez azonban a tárgyalás lefolytatását nem akadályozza, a bíróság olyan bizonyítási cselekményt jelen tárgyaláson nem fog foganatosítani, amely a VI. r. vádlottat érintené”.
- [41] A védő szerint azonban – hivatkozva a Kúria Bfv.17/2017/12. számú határozatára is – ha a terhelt és a védő részére a tárgyaláson való részvétel kötelező, szabályszerű idézésük hiányában távollétükben a tárgyalás akkor sem tartható meg, amennyiben a távollévő terheltet a tárgyalás nem érinti.
- [42] Fentiek okán a védő az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Kérelmét a másodfokú nyilvános tárgyaláson azzal egészítette ki, hogy az irányadó bírói gyakorlat értelmében – abban az esetben, ha a tényállás a terheltekre nézve szorosan összefügg – nem csak az eljárási szabálysértéssel érintett terheltek esetében, hanem a cselekménnyel érintett valamennyi vádlottra meg kell ismételni az elsőfokú bírósági eljárást.
- [43] A fenti érveléshez csatlakozott Terhelt1 I. r. vádlott meghatalmazott védője is, aki jogorvoslati kérelme írásbeli indokolásának kiegészítésében a II. r. és IV. r. vádlottak védőjének fenti érvelését szinte szóról szóra megismételte, melyet a tárgyaláson is fenntartott.
- [44] Terhelt3 III. r. vádlott védője is kifogásolta az eljárás szabályszerűségét. Előadta, hogy a perbeszédék előtti utolsó tárgyalási határnapon érdemi vallomást tett Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott, melynek során Terhelt3 III. r. vádlottra terhelő nyilatkozatot tettek. A III. r. vádlott azonban nem volt jelen ezen a tárgyaláson, így érdemben nem tudott védekezést előterjeszteni a rá vonatkozó terhelt-társi vallomásokkal szemben. Ekként az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást nem fejezhette volna be, hiszen Terhelt3 III. r. vádlott nem volt abban a helyzetben, hogy érdemben védekezzen. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróságnak a Be. 431. § (2) bekezdése alapján a vádlottat a tárgyaláson való megjelenésre kellett volna köteleznie. Mivel ez nem történt meg, az elsőfokú bíróság feltétlen eljárási szabálysértést vétett.
- [45] A fentieken túlmenően Terhelt6 VI. r. vádlott védője is csatlakozott a VI. r. vádlottat érintő feltétlen eljárási szabálysértés megállapításához, mely szerint a VI. r. vádlottal szemben ügyészségi indítvány hiányában folyt eljárás a távollétében. Ezért az elsőfokú bíróság eljárásának megismétlését kérte.
- [46] A másodfokú bíróság a fenti védői kifogásokat nem találta megalapozottnak.
- [47] Az iratok alapján az alábbiak voltak megállapíthatók:
- [48] Terhelt6 VI. r. vádlott esetében mindenekelőtt azt kellett tisztázni, hogy a Be. CI. Fejezetében meghatározott eljárás szabályszerűen került-e lefolytatásra. E körben rögzíti a másodfokú

bíróság, hogy a Kaposvári Törvényszék a 15.B.89/2020/40. sorszámu, 2021. március 22-én kelt megkeresésében a Be. 750. § (2) bekezdése alapján arról tájékoztatta az ügyészséget, hogy Terhelt6 VI. r. vádlott vonatkozásában a távollévő terhelttel szembeni eljárás lefolytatásának feltételei fennállnak. Erre válaszul a Somogy Megyei Főügyészség a 15.B.89/2020/45. szám alatt, 2021. március 30-án érkezett átiratában Terhelt6 VI. r. – ismeretlen helyen tartózkodó – vádlottal szembeni eljárás lefolytatására tett indítványt. Ezt követően a törvényszék a VI. r. vádlottat szabályszerűen – hirdetményi úton – valamennyi tárgyalási hatánapra megidézte. Erre tekintettel a távollévő terhelttel szembeni eljárás lefolytatására törvényesen került sor.

- [49] Ide tartozik azonban az is, hogy Terhelt6 VI. r. vádlottat a kibocsátott elfogatóparancs alapján őrizetbe vették és 2023. szeptember 15-én a bíróság elé állították. Az ezzel kapcsolatos ülésen az elsőfokú bíróság a VI. r. vádlottal szemben kibocsátott elfogatóparancsot visszavonta és – miután védője az ülésen jelen volt – Terhelt6 VI. r. vádlott lemondott a tárgyaláshoz való jogáról és megbízta a védőjét a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával, melyet a védő elfogadott. Tárgyalásról való távolléte ettől kezdődően szintén igazoltnak tekinthető.
- [50] A 2023. augusztus 23-án megtartott nyilvános tárgyalásra valóban nem volt Terhelt6 VI. r. vádlott védője szabályszerűen megidézve. A védők által hivatkozott Kúria Bfv.17/2017/12. számú – egyedi ügyben hozott – határozata kimondta, hogy ilyen esetben a tárgyalás nem tartható meg. Elkerülte ugyanakkor a védők figyelmét, hogy 2018. július 1-jén új büntetőeljárásjogi törvény lépett hatályba (a 2017. évi XC. törvény). E törvény 429. § (1) bekezdése értelmében, ha az eljárás több vádlott ellen folyik, a vádlott távollétében megtartható a tárgyalásnak az a része, amely őt nem érinti. Ekkor a meg nem jelent vádlott védőjének távollétében a tárgyalásnak ez a része akkor is megtartható, ha a büntetőeljárásban a védő részvétele kötelező.
- [51] A fenti törvényi rendelkezés nem szól arról, hogy a védőt szabályszerűen idézték-e a tárgyalásra vagy sem. Ekként vizsgálat tárgyát sem képezheti, hogy a védő szabályszerű idézés hiányában vagy szabályszerű idézés ellenére volt távol az eljárási cselekménytől. Hangsúlyozandó, hogy a törvényszék ezt a mulasztását észlelte, és a VI. r. vádlott tekintetében semmilyen bizonyítási cselekményt nem foganatosított. Erre figyelemmel tehát a VI. r. vádlottat semmilyen joghátrány nem érte. Emellett pedig kiemelendő, hogy Terhelt6 VI. r. vádlottat ezt követően elfogták, ekként tudomást szerzett az eljárásról és annak ismeretében mondott le a tárgyaláshoz való jogáról.
- [52] Összességében tehát a bíróság fenti mulasztása semmilyen következménnyel nem járt, ekként az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt, amikor a tárgyalást a VI. r. vádlott védőjének távollétében megtartotta.
- [53] Terhelt5 V. r. vádlott a Kaposvári Törvényszék 15.B.89/2020/64. számú jegyzőkönyve 12. oldalának tanúsága szerint valóban nem védől ügyvédet hatalmazta meg a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával. Elkerülte ugyanakkor a védők figyelmét, hogy az V. r. vádlott nem védől ügyvédnek adta a meghatalmazását, hanem a *ügyvédi iroda1 Ügyvédi Irodának* (a Kaposvári Törvényszék 15.B.89/2020/21. számú irata). A meghatalmazás tartalma szerint védől ügyvéd helyettesítésére dr. ügyvéd1, dr. ügyvéd2, dr. ügyvéd3 és dr. ügyvéd4 ügyvédek voltak jogosultak. Ebből fakadóan dr. ügyvéd1 ügyvéd, mint a ügyvédi iroda1 Ügyvédi Iroda tagja volt jelen a tárgyaláson és ebben a minőségében teljes jogkörben elfogadhatta a kézbesítési megbízotti megbízást az V. r. vádlottól, hiszen nem védőt, hanem a ügyvédi iroda1 Ügyvédi Irodát, mint jogi személyt képviselte. Erre figyelemmel az V. r. vádlott tárgyalás jogáról való lemondása és a tárgyalásról való távolmaradása is törvényes volt.
- [54] Terhelt3 III. r. vádlott védője a 2022. január 11. napján megtartott tárgyaláson benyújtotta a III. r. vádlott tárgyalási jogáról lemondó nyilatkozatát és a védővel kötött kézbesítési

megbízotti megállapodást. Erre tekintettel törvényesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a III. r. vádlott a tárgyalásról jogszerűen maradt távol.

- [55] A Kaposvári Törvényszék 15.B.89/2020/102. számú irata tartalma szerint Terhelt3 III. r. vádlott védőjének meghatalmazása megszűnt. Ezt követően a törvényszék a III. r. vádlott védelmére védőt rendelt ki. A Somogy Megyei Ügyvédi Kamara dr. védő4 ügyvédet jelölte ki a védői feladatok ellátására, aki a Kaposvári Törvényszék 15.B.89/2020/108. sorszámú iratának tanúsága szerint kézbesítési megbízási szerződést csatolt, melyben a III. r. vádlott megbízta őt a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával, aki akként nyilatkozott, hogy a megbízást elfogadja. A III. r. vádlott tárgyalási jelenléte jogáról történő lemondása tehát ismét szabályszerű volt.
- [56] Ezt követően 2022. november 22-én Terhelt5 V. r. vádlott is bejelentette, hogy meghatalmazott védőjének a megbízását visszavonta. Erre tekintettel a törvényszék Terhelt5 V. r. vádlott védelmére is védőt rendelt ki. A Somogy Megyei Ügyvédi Kamara dr. védő5 ügyvédet jelölte ki a védői feladatok ellátására. A védőváltást észelve ugyanakkor a Kaposvári Törvényszék a 2022. november 24-én kelt 15.B.89/2020/120. számú végzésével Terhelt5 V. r. vádlottat a tárgyaláson történő megjelenésre kötelezte.
- [57] Ezután Terhelt5 V. r. vádlott védője a bírósági iratok között 15.B.89/2020/121. sorszám alatt az V. r. vádlott nyilatkozatát csatolta arra vonatkozóan, hogy megbízta dr. védő5 ügyvédet a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával, egyben a védő nyilatkozott, hogy a megbízást elfogadja. A tárgyalási jelenlét jogáról lemondás itt is törvényesnek bizonyult.
- [58] Fentiekre tekintettel megalapozottan helyezkedett az elsőfokú bíróság 2023. január 24-én a 9.00 órakor megkezdett tárgyaláson arra az álláspontra, hogy a III. r. és V. r. vádlottak távollétében a tárgyalás megtartható. A védőváltás tehát az eljárás szabályszerűségét nem érintette.
- [59] Ezt követően Terhelt3 III. r. vádlott védője útján a 2023. március 22-én megtartott tárgyaláson írásbeli észrevételt csatolt a korábban kihallgatott tanú vallomásával kapcsolatban. Ez a tárgyalás megtartását ugyanakkor nem akadályozta, hiszen – pertechnikai okból nem került sor e beadvány ismertetésére, tehát úgy kell tekinteni, hogy azt a védő a tárgyalást végén csatolta – a III. r. vádlott védője a tárgyaláson mindvégig jelen volt. Ezt követően ugyanakkor a III. r. vádlott további észrevételt csatolt a március 22-én 9.00 órára kitűzött tárgyaláson meghallgatott tanú3 tanúvallomásával kapcsolatban. Észrevételében pedig akként nyilatkozott, hogy a tárgyalásokon továbbra sem kíván részt venni.
- [60] A 2023. május 2-án megtartott nyilvános tárgyaláson a tanács elnöke felolvasta a Terhelt3 III. r. vádlott írásbeli észrevételeit. A törvényszék megállapította a jegyzőkönyvben, hogy az írásban tett észrevételét olyan bejelentésnek kell tekinteni, mely alapján a Be. 431. § (2) bekezdése értelmében a tárgyaláson való jelenlét jogáról utóbb csak a bíróság engedélyével mondhat le. Miután azonban a III. r. vádlott az írásbeli észrevételében jelezte, hogy a tárgyaláson tovább sem kíván jelen lenni, e nyilatkozatát a törvényszék a tárgyalási jelenlét jogáról történő ismételt lemondásnak tekintette és a 15.B.89/2020/136/I. számú végzésében engedélyezte a III. r. vádlott részére a tárgyalásról történő távolmaradást, egyben védője a bíróság kérdésére akként nyilatkozott, hogy a kézbesítési megbízotti megbízást ismételten elfogadja. Erre tekintettel a III. r. vádlott távollétében folytatott tárgyalás is törvényes volt.
- [61] A fenti tárgyalást követően Terhelt5 V. r. vádlott is írásbeli vallomást terjesztett elő (*Kaposvári Törvényszék 15.B.89/2020/137. számú irata*). Ezt észelve a törvényszék az V. r. vádlottat a 15.B.89/2020/140. számú végzésében tárgyaláson való megjelenésre kötelezte. Az V. r. vádlott a 2023. augusztus 23-án 9.00 órakor megtartott tárgyaláson megjelent és személyesen nyilatkozatot tett. Ezután az V. r. vádlottat idézte a törvényszék a 2023. december 5-én megtartott tárgyalási hatánapra, ahol az igazságügyi hangtechnikai szakértő

hangminta rögzítését foganatosította. E tárgyaláson ugyanakkor a jelenlét jogáról ismételten lemondott az V. r. vádlott és meghatalmazta a védőjét a kézbesítési feladatok ellátásával, melyet a védő elfogadott.

- [62] Mindezekre tekintettel mind Terhelt3 III. r., mind pedig Terhelt5 V. r. vádlott tárgyalástól való távolmaradását szabályszerűnek kellett tekintni.
- [63] Nem értett egyet az ítéltábla Terhelt3 III. r. vádlott védőjének azzal az álláspontjával sem, mely szerint a III. r. vádlottat a bíróságnak a tárgyalásra kellett volna idéznie a Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak utolsó tárgyaláson tett vallomásának tartalma miatt. Ilyen – a Be. 431. § (1) bekezdésén alapuló – indítvány, illetve észrevétel a III. r. vádlott vagy védője részéről nem hangzott el, ezért törvényesen járt el a törvényszék, amikor a tárgyalás jogáról lemondott és a szabályszerűen távollévő III. r. vádlottat nem kötelezte a tárgyaláson való jelenlétre, az eljárást a III. r. vádlott tekintetében a Be. 430. § (7) bekezdése alapján befejezhette.
- [64] Mindezek alapján az elsőfokú eljárásban nem történt olyan ún. abszolút eljárási szabálysértés, amely az ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését eredményezte volna. Következésképpen az ítélet hatályon kívül helyezését célzó jogorvoslati kérelmek nem voltak megalapozottak.
- [65] Az elsőfokú bíróság a fentieken túlmenően sem vétett az eljárása során olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében vagy a 608. § (1) bekezdésében felsorolt ún. abszolút-, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró, ún. relatív eljárási szabálysértést, mely az ügy érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna.

- [66] **V.**
- [67] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában túlnyomórészt meggyőzően és magas színvonalon adott számot ténymegállapításairól, illetve ezzel kapcsolatosan a vádlotti védekezések elvetésének okairól is. Következésképpen az indokolási kötelezettségének messzemenően eleget tett.
- [68] Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységével a másodfokú bíróság túlnyomórészt – a tényállás III/a. pontja kivételével – egyetértett, azt megismételni annak ellenére sem kívánja, hogy a felmentést célzó fellebbezések nagyjából az elsőfokú eljárásban már előterjesztett, az elsőfokú bíróság által részletesen megcáfolt védői érvelések megismétlését és az elsőfokú bíróság e körben kifejtett, azokat cáfoló érveinek figyelmen kívül hagyását jelentették. Mindössze az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.
- [69] A vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítását sérelmező jogorvoslati kérelmek lényege, hogy a váddal érintett vállalkozások között a vád tárgyává tett számlákon feltüntetett gazdasági események a valóságban is megtörténtek, ennek ellenkezője kétséget kizáróan nem bizonyítható.
- [70] Terhelt1 I. r. vádlott védője jogorvoslati kérelmének írásban előterjesztett indokolásában – melyet a másodfokú nyilvános tárgyaláson változtatás nélkül fenntartott – annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a Kaposvári Törvényszék helytelenül állapította meg Terhelt1 I. r. vádlott bűnösségét, mert az I. r. vádlott semmilyen bűnös tevékenységet nem folytatott; semmiféle adat nem támasztja alá azt, hogy az I. r. vádlott a magatartása folytán bármiféle készpénzhez vagy vagyoni előnyhöz jutott volna. A terhelték gazdagodására irányuló felderítő tevékenység sem vezetett eredményre, tehát vagyoni hasznot nem realizáltak. Emellett az ún. „missing trader” cégekhez köthető, a vádlottak cselekményét esetlegesen segítő személyek beazonosítása sem történt meg az eljárás során.

- [71] A védő a kft6-vel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy Terhelt1 I. r. vádlott részleges ténybeli beismerő vallomást tett, amikor azt nyilatkozta, hogy elismeri a kft6 vezetését annak ellenére, hogy a közhiteles nyilvántartásban nem ő volt vezető tisztségviselőként bejegyezve, hanem Terhelt8 VIII.r. vádlott. Ennek indokát is adta, mely szerint sok piaci riválisa és rosszakarója volt, ezért nem szeretne volna, ha kiderül róla, hogy szójakereskedelemmel foglalkozik. Emellett arra hivatkozott, hogy a kft7. és a kft8. tényleges gazdasági tevékenységet végzett és a valóságban leszállította a kft6-nek a számlákon található mennyiségű terményt. Hivatkozott e vádponttal kapcsolatban tanú1, tanú12, tanú3, tanú5 és tanú6 tanúk vallomásaira, melyekből – szerinte – az I. r. vádlott beismerő vallomásának helytállósága is következik. Előadta, hogy az egyéb okirati bizonyítékok, a lehallgatási anyagok kft6-re vonatkozó része, valamint a házkutatás adatai is mind-mind az I. r. vádlott védekezését támasztották alá, vagyis azt, hogy a kft6 tényleges vezetőjeként a két alárendelt céggel, a kft7.-vel, valamint a kft8.-vel a gazdasági ügyleteik a valóságban megtörténtek, a számlákon feltüntetett jogügyletek valódi gazdasági tevékenységet takarnak. Hozzátette, hogy az I. r. vádlottnak nem róható fel, hogy az említett beszállító társaságok nem tettek eleget az adóbevallási vagy adófizetési kötelezettségeiknek.
- [72] A kft1.-vel kapcsolatban azonban más álláspontra helyezkedett. E vádpont kapcsán a védő azt hangsúlyozta, hogy a személyi bizonyítékokból, az eljárás során rögzített e-mail, valamint telefonos alkalmazásban rögzített beszélgetésekből, a vádlottak vallomásából, valamint a lehallgatási anyagokból is arra lehet következtetni, hogy Terhelt1 I. r. vádlott semmiképpen sem képviselhette a kft1.-t, annak jogügyleteihez semmi köze nem volt, hiszen ezt a vállalkozást Terhelt3 III. r. vádlott képviselte.
- [73] Végezetül a kft2.-vel kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy egyetlen olyan bizonyíték sincs az ügyben, mely azt támasztaná alá, hogy Terhelt1 I. r. vádlott rábírta volna Terhelt2 II. r. vádlottat, hogy a kft2.-vel kapcsolatban a szójakereskedelmi tevékenységet a kft1. tevékenységét követően folytassa. E körben hivatkozott tanú11 tanúvallomására, az egyes lehallgatási anyagokra, valamint tanú4 tanú vallomására is. Álláspontja szerint a lehallgatási anyagok igen nagy része nem Terhelt1 I. r. vádlott és egy másik személy, hanem az ügyben terheltként szereplő további személyek között zajlott, mely olyan távoli adatot szolgáltat csupán az I. r. vádlott büntetőjogi felelőssége körében, melynek alapja és hiteltérdeklősége utóbb nem vizsgálható, különös tekintettel a telefonban beszélő személy mögöttes szándékaira és motivációjára. Emellett a lehallgatási anyagok kapcsán annak a véleményének adott hangot, hogy a „közös ismerős”, „közös barát”, „főnök”, valamint a „vezér” megjelölések nem Terhelt1 I. r. vádlottra vonatkoznak.
- [74] Mindezek alapján akként foglalt állást, hogy sem a kft2., sem pedig a kft1. vonatkozásában nem nyert kétséget kizáróan bizonyítást, hogy az I. r. vádlott a vádban szereplő magatartást tanúsította volna, ennek alapján pedig a felmentését kérte.
- [75] A büntetőjogi felelősség hiányát tükröző álláspontot képviselt Terhelt3 III. r. vádlott védője is, aki a fellebbezésének írásbeli indokolásában, majd pedig a nyilvános tárgyaláson is annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a III. r. vádlottat Terhelt1 I. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak megtevesztették, becsapták, kihasználták. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság rendkívül fontos bizonyítékokat – így különösen a IV. r. vádlott abbéli vallomását, hogy a III. r. vádlott és édesanyja „*hülyék, nem értenek semmihez, nem csináltak semmit*” – nem értékelt, melyek egyébként szintén arra utalnak, hogy a III. r. vádlott nem tudott és nem is tudhatott azokról a cselekményekről, melyekkel az ügyészség őt vádolja. Egyebekben tehát megtevesztett, félrevezetett, kihasznált áldozat volt a III. r. vádlott; büntetőjogi felelősségét pedig semmilyen bizonyíték nem támasztja alá. A bizonyítási eljárás során pedig egyáltalán nem lehetett kétséget kizáróan igazolni, hogy a III. r. vádlott bármilyen tevőleges magatartással hozzájárult volna a kft6, illetőleg a kft1. által okozott vagyoni hátrány

előidézéséhez. Erre figyelemmel – bizonyítottság hiányában – kérte a III. r. vádlott felmentését.

- [76] Terhelt V. r. vádlott védője perbeszédében hangsúlyozta, hogy nem vitatják a másodfokú bíróság által elrendelt bizonyítás eredményét, azonban álláspontja szerint ez nincs ellentétben az V. r. vádlottnak azzal a védekezésével, mely szerint ő nem vett részt a számlák kiállításában, illetőleg a bűncselekmény elkövetésében. Hangsúlyozta, hogy a kft2. részére kiállított 72 darab számlából összesen 18 esetben lehetett megállapítani, hogy azokat az V. r. vádlott írta alá. Hozzátette, hogy az V. r. vádlott felelőtlenül járt el, mivel nem volt tisztában azzal, hogy az őt a vádiratban írt magatartásokra rábeszélő és a nevében eljáró ismeretlen személy mit kezdett a céggel. Ez azonban nem eredményezheti azt, hogy a bűnössége megállapításra kerüljön. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.
- [77] A másodfokú bíróság nem osztotta a védők fenti álláspontjait, ezzel szemben egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a tényállásban írt cselekménysorozat a költségvetési bevételek elmaradásához vezetett.
- [78] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette a tényállásban és hivatkozott arra az ítéletének indokolásában, hogy az ügy hátterét képező céghálózat magán viseli a szóban forgó elkövetési magatartások szinte valamennyi, a hasonló ügyekben sztereotípiaként ismétlődő jellemzőjét. A tényállás I., II. és III. pontjaiban felsorolt gazdasági társaságok – ún. „bukó” vagy „missing trader” cégek – időszakonként váltották egymást. Alapvető jellemzői, hogy törvénysértő működésük folytán velük szemben hatósági eljárás indult, melynek eredményeképpen kényszertörlési vagy felszámolási eljárás alá kerültek, és ennek következményeként jogutód nélkül megszűntek, illetőleg törölték őket a cégnyilvántartásból. További ilyen jellegzetes körülmény, hogy gazdasági társaságok ügyvezetői nem voltak elérhetők a hatóságok részéről, illetőleg a székhelyükön sem voltak megtalálhatók. Ide tartozik az is, hogy a könyvelési iratanyagok utóbb nem voltak fellelhetők, ekként működésük későbbi ellenőrzése is meghiúsult.
- [79] A „bukó” cégek legtipikusabb jellemzője mégis az volt, hogy az adóbevallási kötelezettségüket nem teljesítették, vagy ún. nullás adattartalmú általános forgalmi adóbevallást tettek, annak ellenére, hogy a váddal érintett időszakban látszólag nagy összegű bevételre tettek szert a kft6, a kft2., illetőleg a kft1. részére történő értékesítésből. Amennyiben pedig adóbevallási kötelezettségüket mégis teljesítették, az adót nem fizették meg. Megjegyzendő, hogy a legtöbb cég nem tett eleget a közösségi beszerzéssel kapcsolatos bevallási kötelezettségének sem annak ellenére, hogy a terméket az Európai Unió más tagállamából (jellemzően Szlovéniából) importálták. Mindezek azt bizonyítják, hogy a számlákon feltüntetett gazdasági események a valóságban nem történtek meg.
- [80] Ezt támasztják alá a gazdasági társaságok által használt számlázó programok adatai is, melyből az látszik megállapíthatónak, hogy a társaságok egyetlen üzleti partnere az adott haszonhúzó cég volt, más üzleti partner felé számlát egyáltalán nem állítottak ki.
- [81] Ezen felül helyesen került megállapításra az is, hogy a látszólag külföldről Magyarországra importáló cégek a kereskedelmi tevékenység folytatásához szükséges személyi és tárgyi feltételek minimumával sem rendelkeztek, így bejelentett munkavállalói, tárgyi eszközei sem voltak.
- [82] Az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen kifejtett fenti indokokon túlmenően az ügyben több olyan objektív adat is feltárható volt, amelyek a vád tárgyává tett egyes jogügyletek jogszerűségét cáfolják meg.
- [83] A „missing trader” cégeként azonosított kft9., a kft7., a kft3., a kft4., a kft10., valamint a kft11. ügyvezetői mind külföldi, jellemzően ukrán állampolgárságú személyek voltak, akik a cég

működését nem felügyelték, nem is voltak jelen sem a számlák kiállításakor, sem pedig az adóbevallás megtételekor. Igen jellemző ezekre a cégekre, hogy székhelyszolgáltatóval kötöttek szerződést, ekként saját székhelyük sem volt, azt egy másik gazdasági társaság biztosította a részükre. Mindezek pedig azt a célt szolgálták, hogy az adóellenőrzés megnehezüljön az irányukban.

- [84] Ilyen előzményi adatok, illetve körülmények feltárását követően kellett az elsőfokú bíróságnak állást foglalni abban a kérdésben, hogy a vádiratban feltüntetett bizonylatokon valós gazdasági események szerepelnek-e. Ezzel kapcsolatban pedig megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy azok a valóságban nem történtek meg, ekként a számlákat nem lehetett volna az általános forgalmi adó előzetes felszámítási jogának gyakorlásához felhasználni. Terhelt1 I. r. vádlott a kft6 és a kft1. nevében, míg Terhelt2 II. r. vádlott a kft2. nevében tehát olyan általános forgalmi adót számított fel előzetesen, amelyre nem lett volna jogosult, hiszen mindketten tudomással bírtak arról, hogy az általános forgalmi adófizetési kötelezettségeiknek a partnerként fellépő gazdasági társaságok nem fognak és nem is tudnak eleget tenni.
- [85] Mindezeket pedig kétséget kizáróan alátámasztották az elsőfokú bíróság által is megvizsgált egyéb bizonyítékok, így mindenekelőtt a leplezett eszközökkel rögzített telefonbeszélgetések tartalma, melyet az elsőfokú bíróság igen részletesen mutatott be az ítéletének indokolásában. Ezzel a másodfokú bíróság mindenben egyetértett. Ekként a lehallgatási anyagokból kétséget kizáróan az a következtetés volt levonható, hogy Terhelt1 I. r. vádlott mind a kft6, mind a kft1., mind pedig a kft2. esetében tisztában volt azzal, hogy a cégek tevékenysége folytán a költségvetés vagyoni hátrányt szenved.
- [86] Ezzel egyébként – a lehallgatási anyagok tanúsága szerint – Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., valamint Terhelt4 IV. r. vádlott is tisztában volt, ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott. A tényállás e vádlottak tekintetében tehát megalapozott volt.
- [87] Nem értett egyet azonban az ítéltábla a törvényszékkel Terhelt5 V. r. vádlott vád tárgyává tett cselekményével kapcsolatban rögzített tényállással.
- [88] Ezzel kapcsolatban a másodfokú eljárásban szakértő5 igazságügyi írás- és okmányszakértő szakvéleménye alapján fogatosított bizonyítás eredményeként azt lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a kft4. által a kft2. részére 2018. január 30. és 2018. február 22. között kiállított számlákat a névviselő, Terhelt5 V. r. vádlott írta alá.
- [89] A bírói gyakorlat több évtizede következetes abban, hogy a bizonyítékok bíróság által történt értékelésének megszokott módja az, hogy a bíróság a vallomás egyes – általában más bizonyítékokkal is megerősített – részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapítása során, míg a vallomásának olyan részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja (*BH 1998.418.*).
- [90] Az ekként irányadó ítélkezési gyakorlat alapján ezért megdőlt Terhelt5 V. r. vádlott védekezése abban a részében, hogy ő számlákat nem állított ki. A megvizsgált 18 darab számla esetében ugyanis kétséget kizáróan az volt megállapítható, hogy azokat ő látta el kézjeggyel, tehát ő, mint a kft4. képviselője járt el.
- [91] Tekintettel arra is, hogy védekezése szerint az általa ismert, de az eljárás során ismeretlenül maradt személlyel („Józsi”) a pénztintézetben megjelent és ott a társaság számlájáról pénzt vett fel, mint a vállalkozás erre feljogosított képviselője, az is megállapítható, hogy a cég vagyona felett rendelkezési jogot gyakorolt. Mindezek alapján védekezése abban a részében, hogy a cég tevékenységében és ekként a vád tárgyává tett cselekmény megvalósításában nem vett részt, nem volt elfogadható. Erre figyelemmel kellett megállapítani, hogy a kft2. részére kiállított számlák egy részének esetében az V. r. vádlott büntetőjogi felelőssége megállapítható.

- [92] Kiemelendő ugyanakkor, hogy a kft1. felé kiállított valamennyi számla, valamint a 2018. február 22.-ét követő, a kft2. felé kiállított számlák esetében Terhelt5 V. r. vádlott a vád tárgyát képező cselekményben betöltött szerepét továbbra sem lehet megállapítani, hiszen ezeket a számlákat már aláírásbélyegzővel látták el, ahol kétséget kizáróan nem bizonyítható, hogy azok kiállításához az V. r. vádlottnak bármilyen köze lenne.
- [93] Hangsúlyozandó továbbá, és a vádirat szerkesztésénél maga a vádhatóság sem vette figyelembe azt a tényt, hogy 2018. március 23-át követően a kft4. esetében a cégnyilvántartásba új tulajdonost és ügyvezetőt jegyezték be; az ezt követő számlakiállítást is Terhelt5 V. r. vádlott terhére rótták a vádiratban annak ellenére, hogy azok kiállításáért már eleve nem lehetne felelőssé tenni még úgy sem, hogy a számlákon továbbra is az ő aláírását utánzó bélyegzőlenyomat szerepel.
- [94] Az ugyanakkor továbbra is elfogadható az V. r. vádlott védekezéséből, hogy a kapcsolatot e-mailen, illetve telefonon nem vele, hanem az eljárás során ismeretlenül maradt személlyel tartotta a kft2. részéről Terhelt2 II. r. és Terhelt4 IV. r. vádlott. Az a körülmény tehát, hogy a leplezett eszközökkel beszerzett hangfelvételeken nem Terhelt5 V. r. vádlott hangja azonosítható, nem jelenti azt, hogy a büntetőjogi felelősség alól mentesülhetne.
- [95] Ennyiben tehát a másodfokú bíróság a tényállást megváltoztatta, mert Terhelt5 V. r. vádlott szerepét a bűncselekményben a tényállás III/A. pontjában megállapíthatónak találta. Ez a módosítás pedig maga után vonta a tényállás egyéb megállapításainak helyesbítését is.
- [96] Ami Terhelt6 VI. r. vádlott szerepét illeti, az ügyészség csupán az iratok alapján történő eltérő tényállás megállapítására tett indítványt. Ezzel azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet. Az elsőfokú bíróság igen alapos vizsgálat alapján jutott arra a következtetésre, hogy nincs olyan bizonyíték, mely kétséget kizáróan azt támasztaná alá, hogy Terhelt6 VI. r. vádlottnak bármilyen köze lett volna a kft5 működéséhez, és ezáltal a valótlan tartalmú számlák kiállításához, illetve a vagyoni hátrány előidézéséhez. Ekként helyesen állapította meg a törvényszék, hogy kétséget kizáró bizonyíték hiányában e vádlott büntetőjogi felelőssége – figyelemmel a Be. 7. § (4) bekezdésére is – nem állapítható meg.
- [97] E körben hangsúlyozandó, hogy az ügyészség a jogorvoslati kérelmében – Terhelt5 V. r. vádlottal szemben – nem indítványozta a kft5 által kiállított számlákon található aláírás írásszakértői vizsgálatát, melyre ekként a másodfokú eljárásban – tekintettel a Be. 164. § (3) bekezdésére is – sem kerülhetett sor. Erre figyelemmel a számlák önmagukban nem támaszthatják alá a VI. r. vádlottnak felrótt cselekmény elkövetését.
- [98] Az ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottakat a vádban írt bűncselekményeken kívül más bűncselekmény elkövetése is terhelheti. E körben az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy – a vádirati *tettazonosság* folytán – az elsőfokú eljárásban fogatosított bizonyítás eredményeként olyan tények állapíthatók meg, melyek szerint Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak nem kívánták a céget működtetni, azt csak más rábeszélésére vették a nevükre, majd azzal semmilyen tevékenységet nem folytattak, ezáltal közreműködtek abban, hogy a cégbíróság valótlan adatot jegyezzen be a közhiteles nyilvántartásba. Ennek alapján állapította meg büntetőjogi felelősségüket a Btk. 342. § (1) bekezdésének c) meghatározott bűncselekmény kapcsán.
- [99] Ez az álláspont téves.
- [100] A másodfokú bíróság megítélése szerint a vádiratban foglalt tényállás nem tartalmazza azokat a tényeket, melyek a fenti bűncselekmény törvényi tényállásában szereplő magatartás megállapításához szükségesek lettek volna.

- [101] A Be. 6. § (2) és (3) bekezdései értelmében a bíróságnak a vádról döntenie kell, a vádon túl nem terjeszkedhet, illetve csak a megvádolt személy büntetőjogi felelősségéről dönthet és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz.
- [102] A Be. 422. § (1) bekezdésének d) pontja szerint a vádirat egyik törvényes eleme a vád tárgyává tett cselekmény pontos leírása. Ennek azért van különös jelentősége, mert – miután az ügyészség jogi álláspontja nem köti a bíróságot – a vádban leírtak képezik a vád tárgyát, aminek keretein túl – a fentebb írtak szerint – a bíróság nem terjeszkedhet.
- [103] A vád tárgyává tett cselekmény pontos leírásának követelménye akkor teljesül, ha a vád tartalmazza azokat a tényeket, amelyek alkalmasak az indítványozott, vagy akár eltérő, de mindenképpen büntető törvénybe ütköző cselekmény megállapítására, így a cselekmény *idejét és helyét*, annak *indítékát*, az elkövetés *eszközét, módját* és annak *következményeit*, valamint minden olyan adatot és ténnyt, amely az adott bűncselekmény tekintetében a bűnösség és a jogi minősítés szempontjából jelentőséggel bír.
- [104] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint az ügyészségi vádiratnak – egyebek mellett – a vád tárgyává tett cselekmény leírását, annak Büntető Törvénykönyv szerinti minősítését kell tartalmaznia. A vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállásának leírása határozza meg a vád kereteit (*BH 2006.281.*).
- [105] A felülbírált ügyet ebből a szempontból áttekintve az volt megállapítható, hogy a vádirati tényállás – melyet az ügyészség az elsőfokú és a másodfokú eljárásban a tények és a jogi minősítés tekintetében is változatlan tartalommal tartott fenn – nem tartalmaz semmilyen konkrétumot arra vonatkozóan, hogy akár Terhelt5 V. r., akár Terhelt6 VI.ír. vádlott bármilyen módon hozzájárult volna ahhoz, hogy a közokiratnak minősülő cégnyilvántartásba valótlán adatokat jegyezzenek be. Semmiféle ténymegállapítás nincs ugyanis arra vonatkozóan, hogy e vádlottak pontosan mikor, kitől vásárolták meg a cég üzletrészét, mely ügyvédi iroda, vagy mely egyéni ügyvéd járt el az ügylet során, az eljáró jogi képviselő milyen okiratokat szerkesztett, azokat ki, mikor, hogyan írta alá, a jogi képviselő az iratokat mikor terjesztette be a változásbejegyzési eljárás lefolytatására illetékes cégbíróságra, a cégbíróság azt mikor, milyen számon bírálta el és tette közzé stb. A vádirati tényállás azt sem tartalmazza, hogy az okiratot szerkesztő ügyvéd tudott-e a benne foglalt tények valótlanságáról.
- [106] A vádirat csupán azt a rögzíti, hogy Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak *strómanok* voltak. Mindebből azonban nem következik, hogy a tényállás a fenti adatok hiányában a terhükre rója ezt a bűncselekményt is. Nincs ugyanis utalás a vádiratban egyetlen olyan körülményre sem, melyből megalapozott következtetés volna levonható arra nézve, hogy a vádlottakat az ügyészség a Btk. 342. §-ában meghatározott közbizalom elleni bűncselekménnyel vádolná; éppen ellenkezőleg: a vádirat szerkesztésének logikája is arra utal, hogy az ügyészség a vádlottakat *az általuk megvásárolt cég ügyvezetőjeként tanúsított magatartással vádolja*, tehát azzal, hogy a cég nevében számlát állítottak ki, a cég vagyona felett rendelkeztek, illetve színlelt jogügyleteket kötöttek a cég képviseletében.
- [107] Ide tartozik az is, hogy a másodfokú eljárásban a fellebbviteli főügyészség mind Terhelt5 V. r., mind pedig Terhelt6 VI. r. vádlottal szemben foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabását is indítványozta, mely a Btk. 52. § (1) bekezdésének b) pontja alapján – figyelemmel a Btk. 54. § a) pontjára is – kizárólag akkor alkalmazható, ha a vádlottak ténylegesen e gazdasági társaságok képviseletében jártak el.
- [108] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság részéről nem volt megalapozott a tényállás e részének megállapítása, ezért azokat a másodfokú bíróság a tényállásból mellőzte (az ítélet [80] és [103] pontjai).

- [109] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fentiek szerint kiegészített, helyesbített, illetve eltérően megállapított tényállás a Be. 593. § (3) bekezdése alapján volt irányadó a másodfokú eljárásban.

[110] **VI.**

- [111] E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., valamint Terhelt4 IV. r. vádlottak esetében a büntetőjogi felelősségükre.
- [112] Következésképpen Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak felmentését célzó jogorvoslati kérelmek nem voltak megalapozottak.
- [113] Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság Terhelt5 V. r. vádlott tekintetében a költségvetést károsító és a közbizalom elleni bűncselekmény esetében büntetőjogi felelőssége hiányának megállapításakor.
- [114] Az irányadó tényállásra tekintettel a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy Terhelt5 V. r. vádlott közreműködött abban, hogy a kft2. az általános forgalmi adó körében a költségvetésnek vagyoni hátrányt okozzon, ezért a büntetőjogi felelősségét a Btk. 396. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott és – a Btk. 459. § (6) bekezdésének c) pontjára is figyelemmel – a Btk. 396. § (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő költségvetési csalás bűntettében, valamint a Btk. 345. §-ában meghatározott hamis magánokirat felhasználása vétségében megállapította, mely bűncselekményeket a Btk. 14. § (2) bekezdése szerint, mint bűnsegéd követett el, hiszen a számlák kiállításával szándékosan segítséget nyújtott Terhelt2 II. r. vádlottnak a bűncselekmény elkövetéséhez. A közbizalom elleni bűncselekményt az V. r. vádlott a Btk. 6. § (2) bekezdése értelmében – figyelemmel a 36/2007. BK véleményben foglaltakra is – folytatólagosan követte el, hiszen összesen 18 darab valótlán tartalmú okiratot ugyanazon jogviszony keretében állította ki.
- [115] A fentiekkel ellentétben ugyanakkor helyesen vont következtetést az elsőfokú bíróság Terhelt6 V. r. vádlott esetében a vád tárgyává tett bűncselekmény esetében a büntetőjogi felelősségének hiányára.
- [116] Egyebekben a bűncselekmények minősítése mindenben megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

[117] **VII.**

- [118] Az elsőfokú bíróság a vádlottak cselekményeire irányadó halmazati büntetési tételt csak részben állapította meg helyesen. Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak esetben ennek mértéke – a Btk. 81. § (3) bekezdésére figyelemmel – öt évtől tizenkét évet el nem érő szabadságvesztés, melynek a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértéke nyolc év hat hónap figyelemmel arra, hogy a vádlottak büntetőjogi felelősségét 2 rb. hamis magánokirat felhasználása vétségében állapította meg a bíróság.
- [119] Terhelt5 V. r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítása folytán is változott a vele szemben irányadó halmazati büntetési tétel, amely a Btk. 81. § (3) bekezdése szerint két évtől kilenc évet el nem érő szabadságvesztés, melynek a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértéke öt év hat hónap.
- [120] A büntetés kiszabásánál irányadó tényezőket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel, és azokat a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte.

- [121] Egyetértve a fellebbviteli főügyészség erre vonatkozó indítványával, Terhelt1 I. r. vádlott esetében további súlyosító körülményként kellett értékelni az üzletszerű és a bünszövetségben történő elkövetést azoknál a bűncselekményeknél, ahol ezek a minősítésben nem jelennek meg. Ugyanez Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak esetében azért súlyosítja a felelősségüket, mert a cselekményük két okból is felemelt büntetési tétellel fenyegetett.
- [122] Terhelt5 V. r. vádlott terhére a megváltozott minősítés folytán további súlyosító körülményként kellett értékelni a közbizalom elleni bűncselekmény esetében a folytatólagos elkövetésben megnyilvánuló fokozottabb társadalomra veszélyességet.
- [123] Igen hangsúlyos enyhítő körülményként kellett értékelni valamennyi vádlott terhére az idő múlását, mely az eljárás elhúzódásában öltött testet, amely a COVID-19 humán járvány miatt bevezetett hatósági korlátozásokra volt visszavezethető; ekként az a vádlottak érdekkörén kívül merült fel.
- [124] A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a védői állásponttal, mely a hatóság tétlenségét jelölte meg az eljárás elhúzódásának okaként. Az iratok áttanulmányozása során megállapítható volt, hogy 2022. január és 2023. január között a törvényszék nem tartott tárgyalást az ügyben. Ez azonban nem jelenti a bíróság tétlenségét; az eltelt egy év alatt számos alkalommal hozott döntéseket a pervezetés körében a törvényszék, így többek között három alkalommal tűzött ki tárgyalást, melyet valamely okból – döntően az egyes vádlottak megbetegedése okán – el kellett halasztani. Szó sincs tehát az elsőfokú bíróság mulasztásában felmerülő tétlenségéről.
- [125] Az ilyen és ehhez hasonló ügyekben a joghátrány kiszabásának alapját az képezi, hogy az egyes elkövetők milyen mértékű adóhiány okozásában vettek részt. Erre, valamint a már hivatkozott súlyosító és enyhítő körülményekre figyelemmel jutott a másodfokú bíróság arra az álláspontra, hogy Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak esetében az alkalmazott joghátrány megfelel a büntetéskiszabás elveinek, azok szükségesek, de egyben elégségesek is a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok eléréséhez.
- [126] E vádlottak büntetésének súlyosítását célzó ügyészégi, illetve a büntetések enyhítését célzó védelmi fellebbezések ezért nem voltak megalapozottak.
- [127] Terhelt5 V. r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság által megállapított tényálláshoz képest részben eltérő tényeket állapított meg a másodfokú bíróság. Ennek alapján azonban a büntetőjogi felelőssége a vád tárgyává tett bűncselekmények egy részében megállapításra került, ezért a másodfokú bíróság – miután vele szemben büntethetőséget kizáró vagy azt megszüntető okot nem észlelt – a Be. 564. § (1) bekezdése alapján bűnösnek mondta ki e bűncselekményekben és vele szemben büntetést szabott ki.
- [128] A halmazatban álló bűncselekmények tárgyi súlyára tekintettel az V. r. vádlottal szemben kizárólag a Btk. 35. §-ában meghatározott szabadságvesztés kiszabása vezethet eredményre, mely kellőképpen szolgálja a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok elérését.
- [129] Az ítéltábla a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján börtönben határozta meg. A vádlott javára megállapított enyhítő körülmények túlsúlyára figyelemmel ugyanakkor Terhelt5 V. r. vádlott esetében alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető, ezért a kiszabott 2 évi szabadságvesztést a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdései alapján 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A büntetés utólagos elrendelése esetén a vádlott a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.
- [130] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék Terhelt4 IV. r. vádlott esetében nem rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtási fokozatáról, illetőleg a feltételes szabadság kedvezményéről. Ezért az ítéltábla megállapította, hogy Terhelt4 IV. r. vádlottal szemben

kiszabott szabadságvesztést a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján börtönben kell végrehajtani. Ugyanakkor az egészségi állapotának romlására is figyelemmel úgy rendelkezett, hogy a IV. r. vádlott a Btk. 38. § (3) bekezdése szerint legkorábban a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

- [131] Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottal szemben az ügyészség indítványával egyetértve mellőzte a pénzbüntetés kiszabását. A Btk. 50. § (2) bekezdése értelmében a haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélt vádlottal szemben akkor kell pénzbüntetést alkalmazni, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van. Ez utóbbi feltételeket e két vádlott esetében a másodfokú bíróság – hasonlóan a fellebbviteli főügyészség álláspontjával – nem látta megvalósulni. Ugyanezen ok miatt mellőzte egyébként a pénzbüntetés kiszabását Terhelt5 V. r. vádlott esetében is.
- [132] A fellebbviteli főügyészség indítványával szemben ugyanakkor mellőzte a foglalkozástól eltiltás kiszabását Terhelt1 I. r. vádlottal szemben. A foglalkozástól eltiltásnak a Btk. 52. § (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott feltétele ugyanis az I. r. vádlott esetében nem áll fenn. E körben mindenben egyetértett az elsőfokú bíróság erre adott indokolásában foglaltakkal.
- [133] Terhelt5 V. r. vádlottat ugyanakkor 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra is ítélte a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja alapján, mivel a bűncselekményt a Btk. 54. § a) pontja szerinti vezető tisztségviselői foglalkozás szándékos felhasználásával követte el.
- [134] Nem találta ugyanakkor érdemesnek Terhelt5 V. r. vádlottat a Btk. 102. § (1) bekezdésében meghatározott előzetes mentesítésben részesítésre; ezért azt a másodfokú bíróság mellőzte.
- [135] A másodfokú bíróság Terhelt5 V. r. vádlottal szemben vagyonekobzást alkalmazott, hiszen a bűncselekmény elkövetéséért két hónapig (2018. január-február) 90.000 – 90.000 forint juttatásban részesült. Ez azonban olyan vagyon, melyet az V. r. vádlott a bűncselekmény elkövetésével összefüggésben szerzett, ezért azt a Btk. 74. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében el kellett vonni.
- [136] Terhelt6 VI. r. vádlott esetében a másodfokú bíróság nem állapított meg eltérő tényállást. Az elsőfokú bíróság terhére a közbizalom elleni bűncselekmény megállapításakor a vádon túlterjeszkedett. Ezért e bűncselekmény miatt indult eljárást a Be. 607. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében hatályon kívül helyezte és e vonatkozásban az eljárást *nem ügydöntő végzésével* megszüntette, hiszen az elsőfokú bíróság a vádban le nem írt cselekmény alapján állapította meg a Terhelt6 VI. r. vádlott bűnösségét.
- [137] Számítási hiba okán pontosításra szorult Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottakat egyetemlegesen terhelt bűnügyi költség összege. Ezen felül Terhelt5 V. r. vádlottal szemben a Be. 574. § (1) és (5) bekezdései alapján – miután a bűnösségét megállapította – őt a bűnügyi költség egy részének megfizetésére kötelezte. E körben kiemelandó, hogy a kft2. részére kiállított 72 darab számla csak kisebb részében (18 darab) állapította meg Terhelt5 V. r. vádlott büntetőjogi felelősségét, ezért az V. r. vádlott esetében felmerült bűnügyi költségnek csupán a negyedére kötelezhető.
- [138] Az elsőfokú bíróság egyéb – a szabadságvesztések végrehajtási fokozatával, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjával, a közügyektől és a foglalkozástól eltiltással, a vagyonekobzással, az I. r. és II. r. vádlottakkal szemben kiszabott pénzbüntetéssel, a jogi személlyel szemben alkalmazott büntetőjogi intézkedésekkel, a zár alá vétel feloldásával, a bűnjelekkel, valamint a vádlottakként külön felmerült bűnügyi költséggel kapcsolatos – rendelkezései törvényesnek bizonyultak.

- [139] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság kölcsönös fellebbezéssel megtámadott ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [140] Kötelezte a Be. 613. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakat, valamint a kft1. és a kft2. jogi személyeket a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.
- [141] Terhelt1 I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban, illetve bűnügyi felügyeletben töltött időt a Btk. 91. § (1) és (2) bekezdései, valamint a (3) bekezdés a) alapján továbbmenően beszámította.

P é c s, 2025. február 5.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 15.B.89/2020/185. számú ítélete Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt6 VI. r. vádlott vonatkozásában a Pécsi Ítéltábla Bf.III.69/2024/41. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2025. évi február hó 5. napján, Terhelt5 V. r. vádlott vonatkozásában a 2025. évi március hó 18. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke